

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΒΙΚΤΟΡΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΗΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειρισμένον ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Υπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ἅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμῆς 120. Ἐξά-
μηνη δραχ. 65. Τρίμηνη δραχ. 35.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατμ. 50.
Ἀμερικῆς δολλάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ἑλλων ἐν γέ-
νει τῶν ἑλλων Κρατῶν σελλίνα 10.
Ἐξέτηται καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ. 1879

ΙΑΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΚΩΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου ἀλλ' οἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οὐοῦδὸς μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὅδὸς Ἐδριπίου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 47ος

Ἀθήναι, 18 Μαΐου 1940

Ἔτος 62ον.—Ἀριθ. 25

Ἡ ΜΙΚΡΗ ΠΡΙΓΚΗΠΙΣΣΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ F. H. BURNETT

—Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο—

Ἔτσι θὰ μπορούσε νὰ καταργήσῃ ἕναν ἄλλο καθηγητὴ καὶ νὰ πραγ-
ματοποιήσῃ μιὰ σημαντικὴ οἰκονο-
μία. Μὰ ἐνόσῃ ἡ Σάρα δὲν ἦταν
παρὰ ἕνα παιδί ἀκόμη, προτιμοῦσαν
νὰ τὴν χρησιμοποιοῦν γιὰ ὅλες
τις δουλειάς, τις ἐξωτερικὰς καὶ
τις ἐσωτερικὰς. Κανεὶς δὲν ἐκτε-
λοῦσε τις παραγγελίας μὲ μεγα-
λύτερη ἀντίληψη καὶ ἀκρίβεια.
Τῆς ἀνέθεταν ὡς καὶ νὰ πηγαί-
νῃ νὰ πληρώνῃ καὶ τοὺς διαφό-
ρους λογαριασμοὺς καὶ συγχρό-
νως τὴν ἔβαζαν νὰ ξεσκονίζῃ
καὶ νὰ συγυρίξῃ τὰ δωμάτια καὶ
ἤξεραν πὺς τάφηγε πάντα τακ-
τοποιημένα στὴν ἐντέλεια.

Κανένας δὲν ἐνδιαφερόταν πιά
γιὰ τις σπουδές τῆς, κανεὶς δὲν
τὴν εἰδίσκε πιά τίποτε. Μόνον
τὸ βράδυ, ὅταν ἀποκαμωμένη
ἀπὸ τὰ τρεχάματα καὶ τις δου-
λειές ὅλης τῆς ἡμέρας εἶχε λί-
γες ὥρες στὴ διάθεσὴ τῆς, μόνον
τότε τῆς ἐπέτρεπαν—καὶ μὲ ἀρ-
κετὴ δυσφορία μάλιστα— νὰ
μπαίνῃ μέσα σ' ἕνα ἀπὸ τὰ σπου-
δαστήρια, νὰ παίρνῃ μερικὰ βι-
βλία ἀπὸ τὰ πιὸ παλιὰ καὶ νὰ
κάθεται σὲ μιὰν ἀκρὴ νὰ τὰ δια-
βάξῃ, μόνον τῆς πρὶν πῆσῃ νὰ
κοιμηθῇ.

— Ἄν δὲν ἔχανε περνᾶν πότε-πότε
ἐκεῖνα ποὺ ἔμαθα, συλλογιζόταν, σὺν
τέλος θὰ τὰ ξεχάσω ἔλα καὶ θὰ γίνω
ὡς τὴν Μπέκυ. Ἴσως καταστήσω
μάλιστα νὰ ξεχάσω καὶ νὰ γράφω
καὶ νὰ μὴν ξέρω πιά οὔτε πὺς νὰ
μιλάω.

Ἐνα ἀπὸ τὰ πιὸ περιέργα σημεῖα
τῆς καινούργιας τῆς ζωῆς ἦταν οἱ
σχέσεις τῆς μὲ τις παλιές τῆς συμ-
μαθήτριες. Πρῶτα ἦταν τὸ ἰνδαλμὰ

τοὺς, ἡ βασίλισσά τοὺς καὶ τώρα ἔ-
παινε πιά σχεδὸν νὰ ὑπάρχῃ μὲ ἄν-
δρες. Ἦταν τόσο ἀπορροφημένη ἀπὸ
τὴ δουλειά τῆς, ὥστε δὲν τῆς ἔμενε
οὔτε μιὰ στιγμή καιρὸς γιὰ νὰ τοὺς
μιλήσῃ, καταλάβαινε ὅμως κίβλας πὺς
ἡ μὲς Μιντοῖν ἐπιζητοῦσε νὰ τὴν κά-
νῃ νὰ ζῇ μιὰ ζωὴ ἐντελῶς χωριστὴ
ἀπὸ τὰ ἄλλα κορίτσια.

— Ἐἶναι ἐντελῶς περὶ τὸν νὰ ἀ-

τερα εἶναι νὰ ζῇ χωρῖα, μιὰ ζωὴ ἀ-
νάλογη μὲ τὴ σημερινὴ τῆς θέσῃ.
Ἐγὼ τῆς πρόσφερα ἔδω ἕνα ἀουλο,
κι' αὐτὸ εἶναι πολὺ εὐγενικὸ καὶ γεν-
νοειψυχο ἀπὸ μέρους μου, γιατί δὲν
εἶχα καμμιά ὑποχρέωσιν.

Ἡ Σάρα ἦταν πολὺ υπερήφανη
γιὰ νὰ καταδεχτῇ νὰ ἐπιζητήσῃ τὴ
συντροφία τῶν παλιῶν τῆς συμμαθη-
τριῶν ποὺ εἰδειχναν φανερὰ τὴ στενο-
χώρια τοὺς, ὅποτε τόχαινε νὰ τὴν
συναντήσουν. Οἱ περισσότερες
ἀπὸ τις οἰκότροφες τῆς μὲς Μιν-
τοῖν ἦταν κορίτσια χωρὶς καμ-
μιὰ γενναιοψυχία. Ἦταν μαθη-
μένες στὴν ἀνετη ζωὴ, στὰ πλού-
τη, στὰ ὠραῖα φορέματα, καὶ
καθὼς τὰ φορέματα τῆς Σάρας
ἄρχισαν νὰ λυώνουν καὶ τὰ πα-
πούτσια τῆς νὰ τρυποῦν, καθὼς
τὴν ἔβλεπαν νὰ τρέχῃ φορτισμέ-
νη μ' ἕνα καλάθι στὸν μπακά-
λη, ὅποτε τόχαινε νὰ εἶναι βια-
στικὴ ἢ μαγεύσιμα, νόμιζαν πὺς
ἂν τῆς μιλοῦσαν θὰ ἔξεπταν,
ὅπως ἂν μιλοῦσαν σὲ κανένα δου-
λάκι τῆς κουζίνας.

— Ὅταν συλλογίζομαι πὺς
ἦταν ἡ πριγκήπισσα μὲ τὰ ἀδα-
μαντιουχεῖα! ἔλεγε ἡ Λαβίνια.
Τώρα κατάντρος χειρότερη ἀπὸ
σκιάχτρο. Κι' εἶναι σι' ἀλήθεια
ἀνυπόφορος ὁ τρόπος ποὺ κοι-
τάζει κανέναν. Σὲ βλέπει κατὰμ-
ματα, ὡς νὰ θέλῃ νὰ διαβάσῃ
μέσα στὸ μυαλό σου.

— Αὐτὸ εἶναι ἀσυστό, εἶπε ἡ
Σάρα ὅταν τῆς μεταβίβασαν αὐτὰ τὰ
λόγια. Αὐτὸς εἶναι πραγματικὰ ὁ σκο-
πὸς μου ὅταν κοιτάζω μερικοὺς ἀν-
θρώπους. Πρασπαθῶ νὰ καταλάβω τί
ἔχουν μέσα στὸ μυαλό τοὺς.

Ἡ ἀλήθεια ὡστόσο ἦταν πὺς μὲ
τὸ νὰ παρακολουθῇ ἡ Σάρα τὰ φε-
σίματα καὶ τις κινήσεις τῆς Λαβίνιας
τὴν ἐμπόδισε πολλὰς φορὰς ἀπὸ τοῦ
νὰ παίξῃ καμμιά φάρσα, εἰς βάρος
τῆς. Καὶ ἀσφαλῶς ἡ Λαβίνια θὰ εἶχε

Ἡ Σάρα εἶπανε γαλλικὰ στὶς μικρές.
(Σελ. 218, στ. α').

νακατεῖται μὲ τις μαθήτριές μας,
ἔλεγε ἡ μὲς Μιντοῖν. Τὰ κορίτσια συγ-
κινῶνται πάντοτε ἀπὸ κάτι τέτοια
ρωμαντικὰ περιστατικὰ, καὶ ἂν ἡ
Σάρα ἀρχίσῃ νὰ πλάθῃ μὲ τὴ φαν-
τασία τῆς κανένα τέτοιο μελοδραμα-
τικὸ μυθιστόρημα καὶ βάζει μέσα καὶ
τὸν ἑαυτὸ τῆς γιὰ ἡρωῖδα, θ' ἀρχί-
σουν νὰ τὴν λυποῦνται, νὰ τὴν νομί-
ζουν θῆμα, κι' αὐτὰ θὰ κἀνῃ κακὴ
ἐντύπωση στὴν πελατεία μας. Καλὸ-

συχνά μεγάλη διάθεση να παίξω κανένα άσχημο παιχνίδι στο παλιό καμάρι του σχολείου.

Η Σάρα όμως δεν ανακατευόταν σε τίποτε απ' όλα αυτά. Δούλευε σκληρά, έβγαине με τη βροχή κουβαλώντας βαρεία κλάδια και πελώρια δέματα, έκανε γαλλικό μάθημα στις μικρές που την παίδευαν με τις άταξιες τους και την άφηρημάδα τους. Τα φορέματά της έσο περνούσε ο καιρός, τόσο πάλαιον, έτσι που στο τέλος ή μίς Μιντοιν είπε στη Σάρα ότι απ' εδώ κι εμπρός θα έτρωγε κάτω στην κουζίνα μαζί με τις ύπηρέτριες. Κανείς δεν ενδιαφερόταν ούτε φρόντιζε γι' αυτήν, ή καρδιά της ήταν φουσκωμένη από τη λύπη και δεν μπορούσε να ξεχειλίσει, μα δεν έφριχνε την υπερηφάνειά της και ούτε φανέρωνε σε κανένα τον πόνο της.

Οι στρατιώτες δεν παραπονιούνται, έλεγε σφίγγοντας τα δόντια της. Δεν θα παραπονεθώ λοιπόν ούτε εγώ. Θα λέω πως είμαι στον πόλεμο και πρέπει να βαστηξώ ως το τέλος!

Όσοσο παρ' όλο τον ήρωισμό που έδειχνε αυτό το παιδί δεν θάντεχε ως το τέλος μέσα στη φοβερή εγκατάλειψη όπου βρισκόταν, αν δεν είχε τρεις φίλες για να την υποστηρίξουν και να την βοηθήσουν. Η πρώτη, πρέπει να το πούμε φανερά, ήταν η Μπέκυ. Από την πρώτη νύχτα που πέρασε η Σάρα μες στη σοφίτα ένοιωσε κάποιο κουράγιο όταν συλλογιζόταν πως από το άλλο μέρος του λεπτού μεσότοιχου ήταν ένα άλλο παιδί ολομόναχο και εγκαταλειμένο σαν κι' αυτήν. Η Μπέκυ κι' η Σάρα δεν είχαν πολύ καιρό να βλέπονται στο διάστημα της ημέρας. Κάθε μία είχε τη δουλειά της, και αν τύχαινε να τις δει κανείς να χάνουν τον καιρό τους κουβεντιάζοντας, θα είχαν ν' ακούσουν φωνές και μαλλώματα άγρια.

Μη με ξεσυερίζετε, μίς, της είχε μουρμουρίσει η Μπέκυ από το άλλο πρωί, μη σας κακοφανή αν δεν σας μιλώ όπως πρέπει, γιατί αν σας μιλώ όπως στις άλλες δεσποινίδες θα με μαλλώσουν. Το ξέρετε πως θέλω πάντα να σας λέω «ευχαριστώ» ή «με συγχωρείτε» όταν σας δίνω ή σας ζητάω τίποτε, μα θα με κοροϊδέσουν και θα μου πουν πως χάνω τον καιρό μου.

Μόλις ζημέρωνε η Μπέκυ έρχόταν σιγά-σιγά κι' άθόρυβα στη σοφίτα της Σάρας, της κούμπωνε τα φορέματά της και την βοηθούσε όπως μπορούσε για να ετοιμασθή, πριν κατεβή κάτω και ανάψη τη φωτιά της κουζίνας. Και κάθε βράδυ η Σάρα άκου-

γε πάντα το δειλό χτύπημα στην πόρτα της που την ειδοποιούσε πως ή μικρή καμαριέρα της ήταν έτοιμη και πρόθυμη να την βοηθήσει σ' ό,τι την χρειαζόταν. Τις πρώτες βδομάδες της μεγάλης λύπης της ή Σάρα ήταν τόσο συντετριμμένη και θλιμμένη, που δεν είχε θάρρος να μιλήσει και τα δυο κορίτσια δεν έμεναν παρά λίγη ώρα μαζί. Η Μπέκυ ήταν αρκετά διακριτική ώστε να καταλαβαίνει πως όταν είναι κανείς πάρα πολύ λυπημένος προτιμάει να βρίσκεται μοναχός του.

Η δεύτερη από τις φίλες που παραγορούσαν τη Σάρα ήταν ή Έρμίνια. Πέρασε όμως αρκετός καιρός όπου να καταλάβει ποιά ήταν ή αποστολή της.

Όταν ή Σάρα άρχισε σιγά-σιγά να συνέρχεται και να νοιώθει κάποιο ενδιαφέρον για τη ζωή, θυμήθηκε πως είχε ξεχάσει δρότελα την Έρμίνια. Μέσα σ' αυτά τα χρόνια που είχαν ζήσει μαζί στο σχολείο είχαν γίνει στενές φίλες, μα ή Σάρα είχε πάντα την έντύπωση πως ήταν πολύ μεγαλύτερή της.

Η Έρμίνια δίχως άλλο ήταν ένα κορίτσι με πολύ καλή καρδιά αλλά με πολύ λίγη αντίληψη. Είχε προσκολληθή στην Σάρα σαν ένα αναπαράσιτο πλάσμα που είχε ανάγκη από βοήθεια και προστασία, έφερε στη Σάρα τα μαθήματά της για να της τα εξηγήσει, έρχόταν να της πει παραμύθια και ρουφούσε τα λόγια της και μόλις τελείωνε της ζητούσε να της πει κι' άλλο. Η ίδια όμως δεν γνώριζε καμμία ιστορία, δεν ήξερε να πει τίποτε και την έπιανε τρόμος ν' ανοίξει βιβλίο. Ήταν από τα πρόσωπα εκείνα που ξεχνάει κανείς στις στιγμές της μεγάλης του λύπης, τόσο μάλλον που στη στιγμή της μεγάλης συμφοράς ή Έρμίνια έτυχε να έχει πάλι στο σπίτι της για μερικές εβδομάδες.

Έτσι ή Έρμίνια δεν συναντήθηκε με τη Σάρα παρά αρκετόν καιρό αργότερα, όταν γύρισε πίσω στο σχολείο. Τη βρήκε στη σκάλα, να κατεβαίνει στο σιδηρωτήριο, φορτωμένη με μια κόψα γιμάτη άσπρόρουχα για αιδέρωμα. Η Σάρα ήταν χλωμή κι' αδύνατη, δεν έμοιαζε σε τίποτε με τη Σάρα την παιλιά και φορούσε το παλιό και κοντό βελουδένιο φόρεμά της που άφηνε να φαίνονται τα μακρὰ και αδύνατα πόδια της πάνω από τα γόνατα.

Η Έρμίνια δεν είχε καμμία ετοιμότητα και μόλις αντίκρουσε τη Σάρα έσάστισε και δεν ήξερε τί να πει.

(Ακολουθεί) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

[Ο Ναπολέων Λαπαθιώτης, παλιό αγαπητό μου Διαπλασάπουλο—είχε το ψευδώνυμο Αιθέρ—ποιητής και τότε, ποιητής και σήμερα, αλλά πραγματικώς έξοχος, έξέδωσε σ' ένα μεγάλο βιβλίο την «πρώτη επιλογή» των «Ποιημάτων» του. Από τη θαυμασία αυτή συλλογή, που δλη δεν είναι βέβαια γιά παιδιά, αναδημοσίευα παρακάτω το «Α ή θ ό ν ι», που αυτό είναι. Σ. τ. Δ.]

Τ' ΑΗΘΟΝΙ

Κάποιο βραδάκι του Μαγιού μες στη χρονιά κυρμένο, —το πιο μονάχο της χρονιάς κι' ίσως το πιο θλιμμένο,

την ώρα που ετοιμάζονταν να κοιμηθούν οι κλάνοι, δίχως αιλία, ξαφνικά, τρελλάθηκε τ' αηθόνι!

Πολλές φορές αναγερούτο στον πλατανο-άποκάτου, άκούγαμε τις τριλλίες του και τα πιπίσματά του.

συχνά πάλι, γυρίζοντας, τις ώρες που βραδνάει τ' άκούσαμε, τις πιο γλυκές στροφές του ν' αραδιάζει:

μά σαν εκείνη τη βραδυά, σ' εκείνο το πλατάκι, τέτοιο τραγούδι ξόφρηνο, ποτέ δεν είχε κάνει...

Κι' όπως τραβούσε πάρορα, στη μοναξιά του δρόμου, αναπολώντας μυστικά, δεν ξέρα ποιών καμή μου,

—πουλάκι του μεσονυχτιού, πουλάκι της ερήμου, ήρθ' ή φωνή σου, σάχαρα, και πήρε την ψυχή μου...

Κι' ήταν ή νύχτα διάφανη, κι' έλαμπε αγάλια ή πουλία' είχαν σωπάσει από νωρίς, τ' άλλα τα νυχτοπούλια,

και μες απ' τ' άστρα τα νωθρά, που φέγγαν σά βελούδα, όλ' ή νυχτιά, παθητικά, σου φώναζε: Τραγούδα!

Κι' ήμουν κι' εγώ και σ' άκουγα, Χωρίς να σέ χωραίνω, Το βράδυ που τρελλάσθηκες, πουλάκι άγαπημένο...

ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΛΑΠΑΘΙΩΤΗΣ

ΑΘΗΝΑ Γ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Αγαπητοί μου,

ΟΤΑΝ το τραίνο, τα μεσάνυχτα της Κυριακής του Πάσχα, στάθηκε στη Θεσσαλονίκη και βγήκα στον εξώστη, άνάμεσα στην κόρη μου και στην κ. Ανδρεάδη που συνταξιδεύαμε, είδα εκεί έξω πολλούς που μάς περίμεναν για να μάς χαιρετήσουν. Αποσπάσθηκε ένας απ' αυτούς και μου έπρόσφερε μια άνθοδέσμη εκ μέρους του κ. Δημάρχου. Ο ποιητής κ. Βαφόπουλος, που τον γνώριζα, μου παρουσίασε τους άλλους αντιπροσώπους—της Ένώσεως των Συντακτών, των Λογοτεχνών και καθεξής. Αποδοχασθήκαμε, φωτογραφήθηκαμε, και με το δημαρχικό αυτοκίνητο, που ήλθε να μάς πάρει, πήγαμε στο ξενοδοχείο που θα μέναμε, στο «Μεντιταράνεον». Σε λίγο κοιμόμουν στην κάμαρά μου... μα καρτίως. Κι' όταν σηκώθηκα το πρωί κι' άνοιξα τη διπλή μπαλκονόπορτα, είδα μπροστά μου την ωραιότερη ίσως Θεσσαλονίκη: την προκουμαία της, την άπεραντη θάλασσά της και, στο βάθος, μόλις δροαή μέσ' στην πρωινή καταχνιά, την κορυφή του θείου Όλύμπου!

Πολύ συμπαθητική πόλη ή μακεδονική πρωτεύουσα, και δικαία την ονομάζουν «νύμφη του Θερμαϊκά». Ψάρια δρόμοι, ώρατα σπίτια, θαυμάσιες εκκλησίες, πολλά μνημεια—πάντα δ Λευκός Πόργος το πιο γνώριμο—και ζωηρή κίνηση. Δυστυχώς δεν μπόρεσα να τα ιδώ όλα. Μόνο δυο ημέρες θα έμενα κι' είχα να κάμω πολλά. Την Τρίτη, από τις δέκα το πρωί ως τις δώδεκα, που θα ήμουν ελεύθερος, είχαμε συμφωνήσει με τον κ. Πέτρο Αζιώτη, τον δικηγόρο και συγγραφέα—τόν καλό φίλο που δεν μάφησε στιγμή όσο ήμουν στην πόλη του—να κάμουμε μια περιόδια ανά τέξιοθέατα, Άγιο Δημήτριο, Άγία Σοφία, παλιά Θεσσαλονίκη και καθεξής. Άλλά μια ραγδαία κι' αδιάκοπη βροχή έματάίωσε την εκδρομή, κι' άλλες ώρες δεν είχα, γιατί την επομένη έπρεπε να φύγω.

Το μεσημέρι της Δευτέρας του Πάσχα έκαμα μια σύντομη έμιλία από τον Ραδιοφωνικό Σταθμό όπου διευθυντής, έμιλητής και υπάλληλοι με υπεδέχθησαν με την τιμητικώτερη έγκαρδιότητα. Με φωτογράφησαν μάλιστα καθώς μιλούσα μπροστά στο μικρόφωνο. Έτσι οι Θεσσαλονικείς,

πριν με ιδούν, άκουσαν τη φωνή μου. Από το Σταθμό πήγα στο Διοικητήριο και στο Δημαρχείο, να φήσω το έπισκεπτήριό μου, και τάπογμα, από τις πέντε ήμουν στο θέατρο «Παλλάς», όπου ή κ. Ανδρεάδη θα έπαιζε τον «Ποπολάρο» μου. Έκει με πρωτοείδαν οι Θεσσαλονικείς που είχαν κατακλύσει την πλατεία, τα θεωρεία και το ύπερφο. Όσο παιζόταν ή πρώτη πράξη, ήμουν κρυμμένος στα παρασκήνια. Όταν έπιασε ή αιλία και ξανάνοιξε, βγήκα στη σκηνή. Ποτέ στη ζωή μου δεν άκουσα τόσο θερμά και παρατεταμένα χειροκροτήματα! Ευχαρίστησα με λίγα λόγια το εδγενικό και φίλο μουσο αυτό κοινό. Κι' έπειτα ανέβηκα σ' ένα θεωρείο, να παρακολουθήσω τις άλλες τρεις πράξεις του έργου μου. Τότε, που λέτε, έγινε το πιο συγκινητικό: Σ' ένα διάλειμμα, ενώ στεκόμουν στην είσοδο του θεωρείου, όπου πολλοί με πλησίαζαν και με χαιρετούσαν, μ' έπλησίασε κι' ένας σεμνός νέος, που μου έτεινε το χέρι του λέγοντάς μου δυνατά: «Σας χαιρετώ εκ μέρους της γαλιαρίας». Κι' ένω τον αντιχαιρετούσα ευχαριστώντας, το ύπερφο δλάκερο—ή φοιτητική νεολαία, ή εργατική, δ λαός—χειροκροτούσε ζωηρά. Σας βεβαιώ πως ή εκδήλωση αυτή με συγκίνησε περισσότερο από κάθε άλλη.

Η άπογευματινή παράσταση του «Ποπολάρου» ήταν, να πούμε, άνεπίσημη. Η βραδυή ήταν ή επίσημη. Την παρακολούθησαν από τα θεωρεία τους δ ύπουργός - διοικητής κ. Κυρίμης, όλες οι άλλες άρχές, και από την πλατεία το άνθος της πρωτευουσάνικης κοινωνίας. Μα και πάλι το ύπερφο κατάμεστο από νεολαία και λαό. Μου έγινε ή ίδια θερμότης δ από τις ώραιότερες έντυπώσεις μου από τη Θεσσαλονίκη, είναι κι' δ λαμπρός αυτός άνθρωπος που λέγεται Γεώργιος Κυρίμης. Τί μορφή, τί ήθος, τί έμιλία, τί ενδιαφέρον για θέατρο και για κάθε τί πνευματικό! Μου είπαν πως ήταν πρώτα στρατιωτικός' αλλά μοιάζει με καλλιτέχνη. Κι' αυτό τα λέει όλα.

Ο χώρος μου, βλέπω, τελείωσε, κι' έχω ακόμα να σας πω για την δεξιώσή μου στο Πανεπιστήμιο, για το γεύμα που μου έκαμαν οι Θεσσαλονικείς λογοτέχνες, και για τα Διαπλασάπουλα που έγνωρίσα. Πρέπει λοιπόν να σας γράψω ακόμη μιά... Θεσσαλονικιάτικη έπιστολή.

Σας άσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΚΙΤΣΟΣ Ο ΝΑΝΟΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΑ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

3.

Άλλά ποιός ήταν αυτός ο Κίτσος; Ένας άσχημος νάνος, καμπούρης, γελοίος. Και πήγε στο παλάτι, ζητώντας να ιδή τον βασιλιά και... να τον γιατρέψει. Οι φουροί θέλησαν να τον διώξουν. —Μά είσαι γιατρός; τον ρώτησαν οι παλατιανοί.

—Όχι, αποκρίθηκε ο Κίτσος: γιατρός δεν είμαι' μα για την άσρωστειά του βασιλιά μας δεν χρειάζονται γιατροί —Παρά τί χρειάζονται; —Άνθρωποι σαν και μένα. —Μά, επιτέλους, τί είσαι σύ; —Με βλέπετε: ένας τόσοσ - δά καμπούρακος. Δεν σας γεμίζω το μάτι, ε;

— Πολύ θάρρος έπηρες. Δέν μάς αδειάζεις τή γωνιά ;
 — Εγώ, σάς είπα, θέλω να ιδώ τή βασιλιά !
 — Άντε από δω, γελοίο !
 — Μά ίσα ίσα επειδή είμαι γελοίος θά κάμω τόν πολυχρονονέμο μας βασιλιά να γελάση. Ποιά είναι ή άρρώστεια του ; 'Η μελαγχολία. Έτσι λέει όλος ό κόσμος. Λοιπόν εγώ θά τού τή διώξω.

— Άλλά πρώτα θά σέ διώξουμε μείς. Έλα, λίγα λόγια ! Άν δέν μάς δείξης στή στιγμή τήν καμπούρα σου, θά βάλουμε τούς στρατιώτες να σέ πετάξουν έξω με κονταριές !

Άλλά ό Κίτσιος επέμενε. Κι' άντι να τούς δείξη τήν καμπούρα του, δηλαδή να κάμη μεταβολή, στεκόταν εκεί μπροστά στους παλατιανούς, και τούς έλεγε, και τούς παρακαλούσε και τούς φοβέριζε :

— Άν δέν μάφήσετε, θά τώ μετανιώσετε ! Άν με διώξετε, ποτέ δέν θά γίνη καλά ό πολυχρονονέμος. Δέν τόν αγαπάτε λοιπόν ; Τό κακό του θέλετε ; Τί παλατιανοί είσαστε σεις ;

Οί παλατιανοί έχασαν τήν ύπομονή. Κι' ετοιμάζονταν να διατάξουν τούς στρατιώτες, να επέμβουν, όταν ό βασιλιάς Πάντζαρος ό Α', που περνούσε από τή διπλανή σάλα, άκουσε τή φασαρία και φώναξε με θυμό :

— Ε, τί γίνεται κει έξω ; Ποιόν διώχνετε και δε φεύγει ; Άς έρθη ένας γρήγορα να μου πη ! Δέν σάς είπα να με ρωτάτε για ό,τι κάνετε ; Κακοκέφαλοι, στραβόβυλα, τενεκέδες, χαμένοι !

(Ακολουθεί)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΑΤΥΧΟΣ ΚΑΙ ΤΥΧΕΡΟΣ

ΛΑΪΚΟΣ ΜΥΘΟΣ

Τόν παλιό καιρό, ζούσαν δύο άδελφοί, ό πιο μικρός ήταν τόσο άτυχος, που δέν έπαιρνε άλλο, με ό,τι έμπόριο καταπιανότανε ζημιονότανε. Έτσι λίγο λίγο έχασε όλα του τά κεφάλαια και κατάντησε μεροκαματιάρης.

Η κακοτυχία όμως και πάλι δέν έλειψε από κοντά του, τά μεροκαμάτά του ήταν πότε ένα τήν βδομάδα και σπάνια δύο, γι' αυτό στο σπίτι του είχε άχώριστους συντρόφους τήν πείνα και τήν γύμνια.

Ό άλλος άδελφός ό μεγαλύτερος, είχε μιλήσει με τήν Τύχη που, όπως λέει ό λόγος, ό,τι και άν έκανε, πάντα κέρδιζε κι' έτσι απόκτησε άμέτρητο βίος.

Κάποτε, που βαρέθηκε τά τόσα κέρδη και πλούτη του, έγραψε γράμμα στην Τύχη του, να πάψη πιά να τόν βοηθάη και να φροντίζε για άλλους φτωχούς.

Μόλις τώ τελείωσε βγήκε στην ξύθυρα του να βρη κανέναν άνθρωπο να τόν πληρώση να τώ πάη. Τήν ίδια όμως στιγμή είδε τόν άδελφό του να περνάη, τόν φώναξε και τού είπε :

— Έσύ, κακότυχε, έτσι κι' έτσι καμιά δουλειά δέν έχεις, πάρε τούτο τώ γράμμα να τώ πές τής Τύχης μου, πάρε άκόμη κι' ένα φλωρι για τόν κόπο σου και άμη γυρίσης θά σού δώσω κι' άλλα τέσσερα.

Δέν στέλνεις κανέναν άλλον, τού άπάντησε ό μικρός, γιατί εγώ καθώς είμαι άδυνατισμένος και ξελιγωμένος από τήν πείνα, δέν έχω πόδια για τέτοιο δρόμο, μα και δυνα-

μιμένος να ήμουν, δέν θά σούκανα τόν δούλο.

Όταν όμως μπήκε σπίτι του και βρήκε τή γυναίκα του και τά παιδιά του πεινασμένα, και αυτός δέν τούς πήγε ούτε φωμί, μετανόωσε που άγνήθηκε να δηρητέηση τόν άδελφό του και έχασε τά πέντε φλωριά και ξαναγύρισε σ' εκείνον τρέχοντας.

— Δός μου, τού λέει, τώ γράμμα, και ξεκινάω τώρα άμέσως να τώ πάω στην Τύχη σου.

Ό μεγάλος που τόν καλοδέχτηκε τού τώδωσε πρόθυμα και άντι να καρτεράη τόν γυρισμό του για να τόν πληρώση, έμέτρησε άπάνω στο τραπέζι σαράντα φλωριά, και δείχνοντας τα τού είπε :

— Να πάρτα γρήγορα, τώρα που είμαι στην καλή μου, κι' άλλοτε πολλές φορές θέλησα να σέ βοηθήσω, μα κάτι λές και μου κρατούσε τώ χέρι και δέν μάφινε να τώ κάνω. Πετάξου να φωνίσης, να καλοφάς σ' και οι δικοί σου και αύριο πές για τήν δουλειά μου.

Ό μικρός παίρνοντας τώ γράμμα και τά φλωριά, έτρεξε στην αγορά, φώνισε πολλά φαγώσιμα, τά πήγε χαρούμενος στο σπίτι του και καλόφαγε με τή γυναίκα του και με τά παιδιά του.

Τώ άλλο πρωί, ξεκίνησε καρδαμωμένος για τώ θέλημα τού άδελφού του. Περιπάτησε πολλές ήμέρες, ως που έφτασε στο μέρος που ήταν οι Τύχες τών ανθρώπων.

Έκει βρήκε τήν Τύχη τού άδελφού του και τής έδωσε τώ γράμμα.

Έκείνη σαν τώ διάβασε τού είπε θυμωμένα :

— Να πής τού άδελφού σου, να

μ' αφήση ήσυχη και να κοιτάξη τή δουλειά του, είναι δικός μου λογαριασμός τί θά κάνω, συμβουλές δέν δέχομαι από κανένα. Και τόν έδιωξε.

Φεύγοντας απ' αυτήν σκέφθηκε να ιδή και τήν δική του Τύχη και να τήν παρακαλέση να πάψη να τόν κατατρέχη και να τόν άφηνε να δουλεύη τρεις-τέσσερις φορές τή βδομάδα, για να τρώη λίγο ψωμάκι με τώ σπιτί του.

Όταν τήν αντίκρυσε, τήν είδε καθισμένη σ' ένα ντιβάνι να παίξη μ' ένα βιολί.

— Τι θέλεις, τού λέει με άγρια φωνή, και ήλθες εδώ ; Σοο και να με παρακαλέσης, εγώ δέν θάλλάξω. Να είσαι εδχαριστημένος, που κουρασμένη άποκαμνήθηκα λίγο και πρόλαβε ό άδελφός σου και σούδωσε τά σαράντα φλωριά, γιατί άν ήμουν ξύπνια, δέν θά τόν άφηνι να σού κάνη ένα τόσο μεγάλο καλό.

Έλα, φύγε τώρα από μπρός μου και μάθε πως ό,τι γράφει τώ δεφτέρι μου για σένα δέν ξεγράφεται.

ΠΑΝΑΓ. Δ. ΣΕΦΕΡΑΝΗΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΣΤΕΡΑΣ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΑΙ. ΒΑΔΙΝ

— Συνέχεια από τώ προηγούμενο—

— Μάλιστα, παιδί μου. Άλλά γιατί μου γράφει άντι να έλθη ; Για να ιδούμε τί λέει. Και άρχισε να διαβάξη :

« Αγαπητέ μου Χελδρόνη.

Σήμερα τώ πρωί βρήκα τόν καπετάν Αντρέα και φεύγομε άμέσως μαζί για τώ Πιρμιζώ, κι' από κει τόν σιδηρόδρομο για τώ Άλγέρι στην Βάτη. Ός φαίνεται τήν παρασμένη βδομάδα φάνηκε ένα λιοντάρι μαύρο κατά τά μέρη τής Δαμπέσας όπου τ' άκουσν να μουγκρίζη όλη τή νύχτα τρομακτικά. Είναι μια πρώτη τάξωσ εύκαιρία που δέν έννοώ να χαθώ. Έέρεις τί πιά να πη λιοντάρι μαύρο ! Δέν βρίζεις συχνά μαύρα λιοντάρια στο Άλγέρι. Μόλις λοιπόν κανονίσουμε τούς λογαριασμούς μας με τώ λαμπρό αυτό υποκείμενο, δηλαδή τώ πολύ ύστερα από καμιά δεκαπενταριά μέρες, θά γυρίσω γρήγορα - γρήγορα για να βαστιξω τήν υπόσχεσί μου, να λογαριαστώ δηλαδή και με τώ λιοντάρι σας. Καλήν άντάμωσιν.

« Αγαπητέ μου Χελδρόνη.

Σήμερα τώ πρωί βρήκα τόν καπετάν Αντρέα και φεύγομε άμέσως μαζί για τώ Πιρμιζώ, κι' από κει τόν σιδηρόδρομο για τώ Άλγέρι στην Βάτη. Ός φαίνεται τήν παρασμένη βδομάδα φάνηκε ένα λιοντάρι μαύρο κατά τά μέρη τής Δαμπέσας όπου τ' άκουσν να μουγκρίζη όλη τή νύχτα τρομακτικά. Είναι μια πρώτη τάξωσ εύκαιρία που δέν έννοώ να χαθώ. Έέρεις τί πιά να πη λιοντάρι μαύρο ! Δέν βρίζεις συχνά μαύρα λιοντάρια στο Άλγέρι. Μόλις λοιπόν κανονίσουμε τούς λογαριασμούς μας με τώ λαμπρό αυτό υποκείμενο, δηλαδή τώ πολύ ύστερα από καμιά δεκαπενταριά μέρες, θά γυρίσω γρήγορα - γρήγορα για να βαστιξω τήν υπόσχεσί μου, να λογαριαστώ δηλαδή και με τώ λιοντάρι σας. Καλήν άντάμωσιν.

Όλους αυτού φίλ

Ό παλιός φίλος σου Θωμάς Καστέρας

— Κρίμα ! είπε ό κύρ Χελδρόνης διπλώνοντας τώ γράμμα τού Θωμά

Καστέρα. Και εγώ χαϊρόμουνα τόσο πολύ σαν έβερνα μπροστά μου, πως έξαφνα θά σάς έβλεπε να τόν περιμένετε δω. Άς είναι ! δέν πειράζει, μικρό τώ κακό. Μά γιατί δέν τρώτε, παιδιά μου ;

— Δέν πεινώ πιά, είπε ό Γιάννης καταλυπημένος.

— Πιά ! πιά ! τί απελπίζεστε έτσι ; Δεκαπέντε μέρες περνοσν γλήγορα. Έπειτα εγώ θά γράψω στον κύρ Καστέρα, πως είστε δω και τόν περιμένετε. Να ιδήτε : αυτό θά τόν κάνη να γυρίση γρηγορώτερα.

— Γιατί να ένοχληθώτε ; Καλύτερα να πάμε μεις να τόν βρούμε.

— Για ποιόν λόγο ;

— Κι' άν ό θεός μας αλλάξει γνώμη ; άν δέν σκοτώση τώ μαύρο λιοντάρι ; σοο γλήγορα έλπίζει ; ή άν τώχη και...

— Άλλά δέν συλλογίζεστε πως από δω ως τήν Βάτη είναι τώ λιγώτερο τριών ήμερών δρόμος, χωρίς να σταματήση κανείς πουθενά ; Τού κακού επέμενε ό κύρ Χελδρόνης. Ό Γιάννης επέμενε και αυτός τόσο που ό οικοδεσπότης πειράχτηκε λίγο με τήν έπιμονή του, αλλά περισσότερο άκόμη τού έκανε έντύπωση τώ θάρρος τού μικρού και τόν συνεκίνησε ή άγάπη που είχε στον θείο του.

Παραδέχθηκε λοιπόν να φύγουν τά παιδιά και άφου τούς γέμισε τά σακκούλια τους με πολλά φαγώσιμα, χωρίς να ρωτήση άν είχαν λεπτά ή όχι, τούς έβγαλε τώ εισιτήριο τού σιδηρόδρομου για τώ Περριγώ και τώ Άλγέρι.

— Καλά, καλά, είπε στον Γιάννη που τόν εδχαριστούσε με τά δάκρυα στα μάτια για τήν καλωσύνη που τούς έδειχνε, ό θεός σας θά μου τά δώση άργότερα. Κ' έπειτα εγώ τού χρωστάω κών και κών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΕ'

Τά δάνεια ζείναι καλά κάποτε

Όταν τήν άλλη μέρα ή κυρά Ποτελου μπαίνοντας στο ξενοδοχείο της, είδε μπροστά της τούς τρεις μικρούς με τόν Πιστόν Άλη και τόν φλόαρο παπαγάλο, τά έχασε.

Ό Γιάννης διηγήθηκε με όλες τις λεπτομέρειες που πήγαν και που στάθηκαν, και ή κυρά Ποτελου τόν άκουε όλη αυτιά :

— Και τώρα τί λές να κάνης ; ρώτησε τόν Γιάννη, όταν αυτός τελείωσε.

— Θα τραθήξουμε στή Βάτη να βρούμε τόν θείο μας.

— Μά παιδάκι μου, που θάδρης τά χρήματα που σού χρειάζονται μιά κι' άφησες να σού κλέψουν ό,τι είχες ;

— Ναί βέβαια, είπε ό Γιάννης,

άλλ' όπως τά οικονομήσαμε για να πάμε στο Τλέμεν ετσι θά τά βρούμε και τώρα για να πάμε στή Βάτη.

— Χαρά σέ σένα, παιδάκι μου, φρού σου να μη βασκαθής, είπε ή κυρά Ποτελου θαυμάζοντας τήν έπιμονή και τήν πεποίθηση τού Γιάννη ότι θά τά βγάλη πέρα.

Ό Γιάννης όμως είχε τώ λόγο του πιστεύοντας τόσο πολύ πως θά τά καταφέρη. Στο σιδηρόδρομο εκεί που καθόταν συλλογισμένος και στενοχωρημένος γιατί δέν είχε χρήματα να πών να βρουν τώ θείο τους, ό Φραγκίσκος σκέφθηκε ένα σι' άλήθεια ήρωικό φάρμακο, και με φωνή που τήν διέκοπταν λυγμοί είπε στον άδελφό του.

— Μιά και ό κ. Χάρισσον άγόρασε τόν Κίτσο μας ίσως να θελήση ν' αγοράση και τόν Κοκκό μας.

— Και τόν δίνεις ;

— Άφου δέν έχουμε άλλο τίποτε να δώσουμε, είπε ό Φραγκίσκος, με άναφυλλητά.

Κι' άλήθεια τίποτε άλλο δέν άπόμεινε στα κακόμοιρα τά παιδιά. Γι' αυτό ό Γιάννης Καστέρας άφου σκέφθηκε για μιά στιγμή, παραδέχθηκε τήν πρόταση τού άδελφού του.

« Άχ ! τί δυστυχία, είπε ή κυρά Ποτελου όταν έμαθε τήν άπόφαση τών παιδιών, να μήν είμαι πλούσια ν' αγοράσω εγώ τόν Κοκκό. Είναι κρίμα να πέση σέ ξένα χέρια. Ένας θεός τώ ξέρει πως θά τόν μεταχειρίζεται ; ό κύριος Χάρισσον. Να σού πω, Γιάννη μου, παρά να ξέρω πως ό Κοκκός μου δέν θά ζήση καλά και θά τόν έχουν άνθρωποι που δέν θά ξέρουν να τόν περιποιούνται και να τόν αγαπούν, καλλίτερα να τόν ιδώ νεκρό έτσι ναχω τήν εδχή τού Θεού.

Στό μεταξύ ήρθε κι' ό κύριος Περικλής και τού είπαν όσα είχαν γίνει.

Ό κ. Περικλής συμφώνησε με τά παιδιά και με τήν άπόφασί τους, αλλά βλέποντας τήν λύπη τής κυρά Ποτελου και τήν άπελπισία της σκέφθηκε να κάνη κάτι.

— Όπως κι' άν είναι, είπε στον Γιάννη, πριν από αύριο δέν μπορείτε να φύγετε. Έχουμε λοιπόν όλη τήν ήμέρα μπροστά μας και άν δέν σκεφθούμε ως τώ βράδυ τίποτε καλύτερο, τότε πιά τί να κάνουμε ! θά καταφύγομε στον κ. Χάρισσον.

— Μά κύριε Περικλή...

(Ακολουθεί) ΚΙΜΩΝ ΑΛΚΙΑΝΣ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Στην έξοχή εν' άνοιξιάντικο πρωί

Άνεκρινώση από τόν διηπάτηεν

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Ο ΓΑΓΓΑΡΟΣ ΓΙΑΤΡΟΣ

“Ο κύρ-Μέντιος μιά μέρα Σήκωσε ψηλή παντιέρα, Λέει πώς είν’ κι’ αυτός ντοτόρος, Καί πολύς γινόταν ντόρος, Καθώς βγήκε στην πλατεία Νά γυροψή πελατεία. Κεί τόν βλέπει ένα παιδάκι Καί τού λέει : «Έ, γαϊδουράκι, Όσο αν έγινες γιατρός, Μένεις γαϊδαρος σωστός!»

Μάννα

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΒΡΑΒΕΥΜΕΝΟΥΣ ΜΥΘΟΥΣ ΤΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

(“Ιδε Αποτελέσματα στο φύλλο 28)

ΤΥΧΗ ΚΑΙ ΤΥΧΗ

“Ένα ανοιξιάτικο πρωί δύο αγριολούλουδα είχαν στήσι κουβένια σ’ ένα όμορφο δάσος — «Άχ, έλεγε το ένα, πόσο ζηλεύω αυτό το πουλί που περνά από πάνω μας! Τι ευτυχισμένο πού θα είναι πού μπορεί να πετά τόσο ψηλά και να σηγαίνει όλου θάλας!»

“Έκείνη τή στιγμή, ένας κυνηγός πού τραγουτούσε στο δάσος είδε το πουλί και τό σημάδεψε. Τό πουλί πληγωμένο θανάσιμα έπεσε στη γη. — «Βλέπεις απάντησε, τότε τό άλλο λουλούδι στον σύντροφό του, δεν είναι καθόλου αξιοζήλευτη ή τύχη του. Γι’ αυτό δεν πρέπει ποτέ να παραπονιούμαστε για την τύχη μας γιατί δεν ξέρουμε τί επιφυλάσσεται σ’ εκείνους πού μακαρίζουμε και ζηλεύουμε».

Αγγελή

Μαγάλη Τάξη, Γ΄ Βραβείο

ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ ΚΑΙ ΧΙΟΝΙ

“Ένα περιστέρι κοιμάρωνε για τό άσπρο χρώμα του και διαλαλούσε στα πουλιά της αλλής, ότι είχε τό πιο άσπρο και τό πιο καθαρό χρώμα τού κόσμου. Τήν άλλη όμως μέρα ή γή σκεπάστηκε με χιόνι και τό περιστέρι, συγκινημένος τήν άσπραδα του με τήν άσπραδα τού χιονισι, βοήκε ότι τό χιόνι ήταν πιο άσπρο και καθαρό από κείνο και κρύφτηκε ντροπισασμένο στη φωλιά του.

“Ο μύθος δηλοΐ ότι όσο και αν νομίζουμε ότι είμαστε τέλειοι και άγγοί πάντοτε πρέπει να οικεινούμαστε ότι υπάρχουν και άλλοι τελειότεροι και άγγοτεροι από μας. Και μ’ αυτούς να προσπαθούμε να μιμούμαστε όσο τό δυνατόν περισσότερο! Μόνα Λίζα

Μικρή Τάξη Α΄ Βραβείο

ΤΟ ΑΛΟΓΟ ΚΑΙ Η ΟΥΡΑ ΤΟΥ

Μιά φορά ή ουρά ενός άλόγου, πού δεν είχε πιάσει δουλειά άκόμη έπειδή ήταν πολύ νέο, έλεγε :

«Τί ζωή είναι κι’ αυτή! Νά είμαι κολλημένη πάντα στην ίδια θέση και να κοινοίμαι δεξιά κι’ άριστερα για να δώσω τις μύγες. Πουδς άλλος έχει την ίδια τύχη με μένα ; Μόνο ή ουρά τού χοντροκαμωμένου βοδιού, ή ουρά τού ξαδέφρου σου τού γαϊδαρού κι’ εγώ».

Τό άλογο δεν απάντησε σ’ αυτά τά λόγια. Σε λίγο καιρό, όταν είχε πιά δυναμώσει άρκετά, μπήκε στη δουλειά.

“Όταν ή ουρά είδε πόσο παιδεύτανε τό άλογο έπαινε τά παραπάνω της, γιατί κατάλαβε πώς υπάσχει και άλλη τύχη χειρότερη από τή δική της. Έπαυσακόμη

γη τό καλάι του και ή μαγειρίσα τό έδωσε στο γανωματι ή τού βάλη καινούργια. “Όταν τό έφερε πάλι, ήταν τόσο λαμπερό, πού όλα τά σκεύη μέσα στο μαγειριό τό έθαύμαζαν.

—Τί όραιο πού είσαι με τό καινούργιο φρεματάκι σου! τού είπαν, και πόσο ευχαριστήθαμε πού ήρθες πάλι μαζί μας! Σε άναζητούσαμε τόσες ημέρες πού βλέπαμε τό καρφι σου άδειο ;

Τό τηγανάκι όμως πού τό είχε πάρει άπάνω του, τέντωσε τήν ουρά του και είπε περήφανα :

—Ναι, άλλα τώρα δεν θα μένω άλλο μαζί σας, θα με βάλουν στο μπουφέ με τ’ άσημένια σερβίτσα τού τσαγιού!

—Χά, χά! γέλασαν οι κατοικόλες και χτύπησαν τά καπάκια τους. Έπειδή σέ γυάλισαν νομίζεις πώς θ’ γινες κούλας άσημένιο ; Έσένα ή δουλειά σου δεν είναι τά σερβίτσα τού, είναι να τηγανίζεις αγά και πατατάκια. Άχριο θα σέ ξαναδοίμε πού θα έχη γίνει ή ούχη σου μαύρη σαν κάρβουνο! Καί σκούνησαν ή μά την άλλη κι’ έκαναν θόρυβο.

Τότε άρχισε να χτυπά τό γουδι για να γίνη ήσυχη και μιά μεγάλη κατασάρα από τό ράφι, πού ήταν σοφή, είπε :

—Πουχία, παιδιά! Τό τηγανάκι είναι μικρό και δεν ξέρει τόν κόσμο. Δεν ξέρει πώς πρέπει να είναι πραγματικά άσημένιο για να μη στο μπουφέ και ότι καθέννας έχει τή δουλειά του. Κι’ έπειτα, ή δική μας ή δουλειά δεν είναι καθόλου κατώτερη από εκείνη πού κάνει τό σερβίτσα τού τσαγιού. Γιατί εκείνο, τό μεταχειρίζονται μιά-δύο φορές τό χρόνο και δεν είναι άπαραίτητο. Έγώ ξέρω πολλά σπίαμα πού δεν έχουν καθόλου, ένδο κανένα δεν είναι χωρίς κατασάρα και χωρίς τηγάνι. Καταλάβατε ;

Τό τηγανάκι κατάλαβε και εκείνο και τέντωσε πάλι τήν ουρά του, από ευχαρίστηση αυτή τή φορά, πού ή δουλειά του ήταν τόσο σπουδαία. Καί όταν τό πήρε ή μαγειρίσα και τό έβαλε στη φωτιά δεν έθύμωσε καθόλου, αλλά ετσιτοίρισε χαρούμενα.

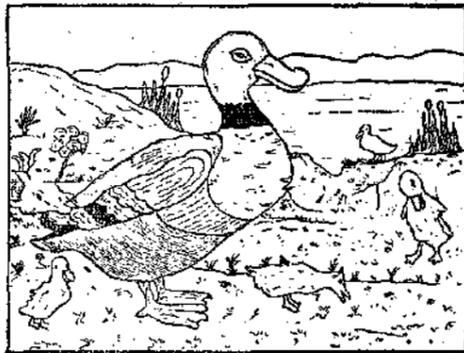
“Ασπρο Κουνελάκι Μικρή Τάξη, Γ΄ Βραβείο

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

- Έχετε κότες ;
- Πώς ; έχουμε τρείς.
- Κάνουν αγά ;
- Πώς ; κάνουνε.
- Πόσα ;
- Τέσσερα-πέντε τήν ημέρα.

Δοξασμένο Αικατερίνη

ΚΑΛΑΙΤΕΧΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΩΝ

Νά ή πάπια με τά πατάκια της. Πού είναι τό κουνελάκι, τό κατουκάκι και τό γουρουνάκι ;

*Αντιγραφή και άνεκρινσή από τόν Γερμελέκο

να ζηλεύει όταν έβλεπε καλύτερους της. Δεν πρέπει ποτέ να παραπονιούμαστε για την τύχη μας’ άλλων είναι πολύ χειρότερη.

Μικρή Τάξη, Β΄ Βραβείο, Αγγή

ΠΟΡΤΟΦΟΛΙ ΚΑΙ ΛΕΦΤΑ

Είπε τό πορτοφόλι στα λεφτά : — Δεν ξέρω πού θα χωνώσατε αν δεν ήμουν εγώ!

Και τά λεφτά απάντησαν : — Δεν ξέρεις τί σου γίνεται. Έμεις σέ φρειάσαμε γι’ αυτή τή δουλειά.

Απτό Ίδωμ Μικρή Τάξη, Β΄ Βραβείο

ΤΟ ΤΗΓΑΝΙ ΠΟΥ ΘΩΕΛΕ ΝΑ ΜΠΗ ΣΤΟ ΜΠΟΥΦΕ

“Ήταν μιά φορά σέ μιά κουζίνα ένα μικρό τηγανάκι πού είχε άρχισι να χά-

ΒΙΟΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΑΡΑΣΙΣ

“Αθήνα, 42 όδός Εβριπίδου τήν 10 Μαΐου 1940

ΤΑ Διαπασόπουλα τών Πατρών, καθώς σές είπα στο προηγούμενο, θα γιορτάσουν τό “Εξητάχρονά μου τήν Κυριακή, 26 Μαΐου, στο θέατρο. Έκεί θα γνωρίσουν και τόν κ. Παπαδόπουλο και τόν κ. Φαίδωνα, γιατί ή “Επιτροπή τούσ προσκάλεσε να παρευρεθούν στη γιορτή, κι’ αν δεν παρουσιασθή καμιά δυσκολία, θα πάνε.

“Η γραμματοπλημμύρα έξακολουθεϊ. Μέ τήν ίδια συντομία θήπαντήσω και σέ γράμματα αυτής τής έβδομάδας, άφοδ βάλω πρώτα τις τρεις απαντήσεις πού περιεσσαν ένά τό προηγούμενο.

Κι’ εγώ, δούξ “Υπομείβε, νομίζω πώς είναι υπερβολή να επιβάλλεται σέ παιδιά τό «έν χορσ» κόψιμο τών μαλλιών, δηλαδή σόρριζα. Μιά μέτρια κόμη, πού να λούζεται χωρίς καλλυντικά, και στέλιωμα είναι, και προφυλακτικό τού κεφαλιού, άφοδ μάλιστα έχει καταργηθεί σχεδόν τό καπέλλο.

Μαγαράνη, σού έστειλα 10 τετράδια και λυόχαρτο. Σε συγχάρω για τό βαθμό τής εξαμηνιά, άφοδ μάλιστα πέρασες κι’ ε- κείνην πού πέρου ήταν πρώτη. “Όταν σού στέλγουν άλλα έντ’ άλλων—κάρτες π. χ. ένδ σου εζήτησης Μ. Μυστικά—να τά ε- πισημής άπολύτατα στους άποσταλείς χωρίς καμιά απάντηση.

Μά κι’ από τώρα, Σούβια, νέα μου φίλη, έχεις μιά θέση στην καρδιά μου, κι’ εγώ είμαι για σένα ή μητέρα πού έχασε κι’ ή φίλη πού γυρέσεις. Πολλό μού άρεσε τό γραμματάκι τής γνωριμίας κι’ έλπίζω να μού γράψης συχνά.

Στοιχειωμένο Δάσος, Στραβόξυλο και Σπίθα, μ’ ευχαρίστηση διάβασα τό γραμματάκι πού μού κάματε μαζί. Κι’ εγώ θα χαρώ αν έλθετε να σές γνωρίσω. “Απ’ αυτός πού λέτε, ή Σ. κι’ ή Δ. είναι παλιές διαπασόπουλες πού άναγέωσαν τή συνδρομή τους για τό 1940. Οι άλλες δύο δεν γράφηκαν άκόμη.

“Όραία, πραγματικώς, Άλέν “Αρστέου, ή πελοπονιά αυτή πού- έκάματε σ’ τρεις φίλοι—26 χιλίομετρα σ’ εζή όρες : —κι’ άς γιορτάτε κατακουρασμένοι... “Ο «τόπος» τής επιστολής σου πολύ καλό— διαστήματα, περιθώρια, όλα—ώστε δεν είναι άνάγκη να σού κάμω καμιά υπόδειξη. Τούσ χαίρετα μου στη μαριμά, τήν καλιά μου Σπλαθαμένη Ρόδα.

Πειραιώτισσα, έχω μπροστά μου πέντε γράμματα σου. Σού ένέκρινε τό ψευδώνυμο και σού έστειλα λυόχαρτο, “Οδηγό και τό 130 φολιάδιο. Μισολυμένες “Ασκήσεις είναι περιττό να γράφονται, λύση όμως μ’ ένα-δύο λάθη μπορεί να θεωρηθή όρθή, κατά τήν “Ασκήση και κατά τά λάθη. Είδα τό μεγάλο κι’ όραιο σου ταξίδι, και χάρω πολύ πού ξαναγύρισες στον Πειραιά και... σέ μένα.

Είδα, Ταυρομάχη, τί «ήσυχα»—επρόμνεος όραία—πέρασε τό Πάσχα, και χάρηκα πού γνωρίσθηκες με τόν Τάσο από τή Θεσσαλονίκη. Ναι, τά Διαπασόπουλα πού πρωτογνωρίζονται, γίνονται άμέσως σάν καλιοί φίλοι, γιατί είναι παιδιά πού έχουν μέσα τους «κάτι άνώτερο από άλλα» και μπορεί να συνεννοούνται μεταξύ τους.

“Όραία μού περιγράφετε, “Αδολλά, τήν «άποβήση» τού κ. Φαίδωνα στο Πανεπιστήμιο τής Θεσσαλονίκης, τήν ημέρα-

πού έκαμε τή διάλεξη του, και τή βαθιά συγκίνηση πού σού προέξηνος. “Αλλά γιατί δεν τόν πληρώσεις στο τέλος να σέ γνωρίσω κι’ έκείνος ; “Η τόν κλητάσας, όπως και πολλοί άλλοι, αλλά δεν είπες τόνομά σου ; Ναι, όταν μιλώ πολύ, τόν κιάνει κάποτε βήχας, ο χρόνος βήχας τού κληνιστή. “Αλλά με λίγο ναρό τόν αφήνει... Διάνα, σού ένέκρινε τό ψευδώνυμο πού ήβαλες και σού έστειλα τόν “Οδηγό. Διάβασα τις ένθουσιόσεις σου έντοπώσεις από τήν πρώτη βραδιά τού “Ποπολάρου, τήν έπίσημη, κι’ είπα στόν κ. Φαίδωνα, πού σ’ ευχαριστεί πολύ, πώς τά δικά σου χειροκροτήματα έθεσαν στην τελευταία αίθουσα. “Υποθέτω πώς κι’ άλλα Διαπασόπουλα τής Θεσσαλονίκης πήγαν στίς άπογευματινές παραστάσεις και στη διάλεξη στο Πανεπιστήμιο’ πάντα όμως λίγα, γιατί τά περισσότερα, τις ημέρες τού Πάσχα, έλειπαν σέ ταξίδια κι’ έδωρομές.

“Έχεις δικιο, Καρδερίνα, τά ταξίδια δεν είναι στο χέρι τού καθενός’ και μπορεί εζείρετα να είναι κανέναν “Ελληνας ως τό κόκκαλο, και να μην έχη έπισκεψθή ποτέ τήν “Αθήνα. “Εού ήρθες ; Στην παρουσίαση βιβλίου τού “Ποπολάρου’ θα πήγες και περιμένω τις έντοπώσεις. Διόρθωσα τό λάθος τής ταίνιας.

Κι’ έμένα, Μαγαμέβια Δοξάει, δεν μού άρέσουν τά φωτογραφικά, ούτε στη ζωγραφική, ούτε στις άλλες τέχνες. “Όταν όμως μιά νέα ταχνοτροπία είναι λογική, μετρημένη, χωρίς υπερβολές, χωρίς εξωφρενισμούς, βρίσκω πώς άποτελεί πρόοδο. “Ο δικός μας Πιερθίνης π. χ. είναι πιο προοδωμένος από τόν “Ιακωβίδη.

“Θά προτιμούσα, Ρεσέρεσε, να μ’ «ε-δομωδέρτζες» μ’ ένα γράμμα τήν εβδομάδα. Θεωρώτερες σήμες για τά γενέθλιά σου. Τό όπ’ άριθ. 222 “Ελληνοσύμφωνον είναι σωστό, γιατί στο ρητό αυτό μερικοί βάζουν άκόμη μιά λεζούλα στην αρχή... Βρίσκεις πολύ εύκολα τής φειτικής “Ασκήσεις ; Μπα ! Άλλοι τις βρίσκουν πολύ δύσκολες. Είναι κατά τούσ λόγους...

“Σκουριανόπουλο (Μ.Ι., Μ.2 και Μ.3) μπορούμε να πούμε και «εϊκόνας φωτοΐ εκ τού φυσικού», όπως και «ζών», και «πακιδών», όταν δεν είναι καμωμένες από τό ζωγάφο, αλλά φωτογραφίες. Θα ξαναόρθη κι’ ή σειρά τής Συλλογής σου, περιμένε. “Αγγάλη χωρίς έπιγραφή δεν μπορεί να δημοσιευθή, γιατί θα τήν έπαιρναν για δική μου. Τό φολιάδιο στο φίλο σου θα τό στέλνει κανέναν άλλος. “Ποσάστρομο λέγονται ειρωνικά οι ποιητά πού κάνουν τούσ μεγάλους χωρίς να είναι. “Ο κ. Φαίδων σ’ ευχαριστεί πολύ.

“Ευέλτε, θα είδες τήν Έγκριση τού ψευδώνυμου σου. Καλά έκαμες πού άποφάσας να μηξής στην κίνηση από τώρα. Θάρησες από τά «μικρά και τά εύκολα» και σιγά-σιγά θα φτάσης στα δύσκολα και στα μεγάλα. Νά μη βαρεθής μόνο και να μην κάνης «εκλείψεις» όπως άλλοι.

“Αριστοφάνη, αυτό τό ψευδώνυμο σού ένέκρινε και σού έστειλα 2 δεσμ. λυόχαρτο και 10 τετράδια. Ήταν βάρια καιρός ναφήσης και σού «περιθώρισε» και να μηξής στην κίνηση, όπου, καθός κρίνω από τό πρώτο σου γράμμα, έχεις όλα τά προάνα για να διακριθής. Ευχαριστώ πού θα προσπαθήσης να μού έγγραφής κι’ άλλα παιδιά.

“Αγγελιαφόρος τής Έδρυχίας, ναι, ο μπαμπάς μού έστειλε 50 δραχμές, σού έστειλα λυόχαρτο κι’ έχω στή διάβασή σου όρ. 41. Τί όμορφο τό γραμματάκι σου και τί κρίμα πού δεν μού γράψης συχνότερα ! Πολλό καλό όδρο σού έκαμαν στα γενέθλιά σου—να τά έκασοτήσης!

“Ανέκρινε, είπα στόν κ. Φαίδωνα πώς, καθώς λογαριάζεις, φέτος συμπληρώνονται 50 χρόνια άφωτου έγγραφής τής «‘Αδελφούλα μου», τό πρώτο του βιβλίο στη δημοτική, και πώς αυτήν τήν Παντηγοντατηρία τή θεωρείς άνώτερη κι’ από τήν άλλη πού γόρτασε. Σωστή κι’ ή παρατήρησή σου, πώς ένά αυτό τό βιβλίο ό-πάρχει μόνον αϊώνα, και τρείς γενιές παιδιών τό διάβασαν με τόση ευχαρίστηση, τώρα μόλις οι άρραίοι τό πήραν εζήρη και τόβαλαν «οχρόν δλάκερο σέ έκλογές στα Νεοελληνικά τού νέου “Εξεταξίου». Θα πώ στη Δευμή Καμείνα και στη Γαλανομάτα πώς σ’ ένθουσίασαν τά τετράδιά σου.

“Όσο, “Αρση, δεν θα μού έγγραφες, δεν θα θεωρούσες τόν έκαστό σου «άξιο να μού γράψης», αν δεν άπαντούσες πρώτα στο Πένταθλο ; Αυτό θα με λυποόσε πολύ. “Αλλά να πού παρέτεινα τήν προθεσμία—σά να τό τόξερα— και τά κατάφερες σέ δύο εβδομάδες, ένά οι τρείς μήνες δεν σού είχαν φτάσει κι’ ήσουν τόσο άπογοητευμένος... Τώρα χάρω πολύ, προπάντων γιατί έλπίζω να μού γράψης συχνότερα.

“Ευχαριστώ, Μαιώννα Σοφέλι, καθώς κι’ ο κ. Φαίδων. Για τό κομμάτι σου «‘Ο Παλιότατος» θα με θυμούμαι τώρα, άλλ’ αν τό έλαβα, θα τό είδες στα ληφθέντα, και τότε είναι πιά υπό κρίση, άγώ αν δεν τό είδες στα ληφθέντα, θα πη πώς δεν τό έλαβα. “Εκπαινετική’ ή άγάπη σου ; Πουδς σού τό είπα και σ’ έκαμε να-νησυχήσης τόσο ; “Εγώ νομίζω πώς, άπειναντίας, είναι βαδύτατη.

Δεκτές οι λύσεις σου, Άγγλη. Για τό ψευδώνυμό σου δεν έχεις δικιο’ είναι από τά όραιοτέρα, και γι’ αυτό άκόμη δεν πρέπει να τάλλάξης. Για τό Πένταθλο μη φοβόσαι, έλαβα πολλές άλλες απαντήσεις και θα γίνη. Τά σκίτσα τού Ραφαήλ είναι καμωμένα με σέπια ή σικική μελάνη, με λεπτό πινέλο ή και με πένα. “Η Β. Χ. έχει και ψευδώνυμο.

“Ε άλλους δεν έχω τόπο ναπαντήσω. Στην Προσκοπία Ζουσουγάδα, στο Νηλέα, Τάσο, στή Θεωρή Παιριώτισσα, και πέντ’ εζή άλλους πού έμειναν έξω, θάπαντήσω στο έρχόμενο.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δεν εγκρίνεται, ούτε άνα-κρίνεται, αν δεν συνοδεύεται από τό δικαίωμα. όρ. 10.—Τά εγκρινόμενα ή άνακρίνομενα ισχύουν άς τήν 30 Νοεμβρίου 1940. “Όσα συνοδεύονται από Α. ένθωσον σέ λόγια, και σά καδ Κ. σ’ ορίστια,

Νέα Ψευδώνυμα : Μίρκια, α. (Ι2). Κακτανόπουλο, α. (ι);. “Αραμς, α. (ι). Ναύκληρος τού Ειρηνικού, α. (ΙΙ). “Α-θως, α. (+). Ντέτεκτιβ Χ. α. (ΙΠ). “Ιουλιέττα, κ. (ΙΙΙ). Νερόίδα τού Γα-λού, κ. (ΑΑ). Μαγαράτα, κ. (ΑΠ).

“Αναεσάσεις Ψευδώνυμων : “Εθνικόν “Ιδεώδες.

